

Zadeva C-719/19**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča****Datum vložitve:**

30. september 2019

Predložitveno sodišče:

Raad van State (Nizozemska)

Datum predložitvene odločbe:

25. september 2019

Tožeča stranka:

FS

Tožena stranka: Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid**Predmet postopka v glavni stvari**

V postopku v glavni stvari je tujec, državljan Unije, po lastni izjavi prostovoljno izpolnil odločbo o odstranitvi iz člena 15 Direktive 2004/38, ki jo je izdala Nizozemska. Po odhodu z Nizozemske je ponovno vstopil v to državo in je bilo nato – potem ko je bil prijeto zaradi suma storitve kaznivega dejanja – pridržan. Po mnenju tujca je bilo to nezakonito, saj je na podlagi člena 6 te direktive spet imel pravico do prebivanja na Nizozemskem. Vendar je sodišče prve stopnje tožbo, ki jo je vložil tujec, kot neutemeljeno zavrnilo. Tujec je nato zoper to sodbo vložil pritožbo pri predložitvenem sodišču.

Predmet in pravna podlaga predloga za sprejetje predhodne odločbe

Predmet tega predloga na podlagi člena 267 PDEU je vprašanje, kako dolgo po prostovoljnem odhodu ali odstranitvi iz države članice gostiteljice trajajo pravne posledice odločbe o odstranitvi na podlagi člena 15 Direktive 2004/38 in kako dolgo mora tujec dejansko prebivati zunaj Nizozemske, preden lahko ponovno vstopi na njeno ozemlje na podlagi členov 5 in 6 te direktive (pravica do vstopa in pravica do prebivanja do treh mesecev).

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje:

Ali je treba člen 15(1) Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2004/38/ES z dne 29. aprila 2004 o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja Direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EGS (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 46) razlagati tako, da je odločba o odstranitvi državljanov Unije z ozemlja države članice gostiteljice, izdana na podlagi te določbe, izpolnjena in da ta odločba nima več pravnih posledic, takoj ko je ta državljan Unije v roku, določenem za prostovoljni odhod, očitno prostovoljno zapustil ozemlje države članice gostiteljice?

Drugo vprašanje:

Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali ima ta državljan Unije pri takojšnjem ponovnem vstopu v državo članico gostiteljico pravico iz člena 6(1) Direktive 2004/38 do prebivanja do treh mesecev v državi članici gostiteljici ali pa lahko država članica gostiteljica izda novo odločbo o odstranitvi, da prepreči, da državljan Unije ponovno kadarkoli vstopi za kratko obdobje?

Tretje vprašanje:

Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen, ali mora potem v tem primeru ta državljan Unije za določeno obdobje ostati zunaj ozemlja države članice gostiteljice, in kako dolgo je to obdobje?

Navedene določbe prava Unije

Direktiva 2004/38/ES o pravici državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki spreminja Uredbo (EGS) št. 1612/68 in razveljavlja direktive 64/221/EGS, 68/360/EGS, 72/194/EGS, 73/148/EGS, 75/34/EGS, 75/35/EGS, 90/364/EGS, 90/365/EGS in 93/96/EGS: člen 1(a), člen 2(1), člen 3(1), člen 5(1) in (4), člen 6(1), člen 7(1)(a), (b) in (c), prva in druga alinea, člen 14(1), (2) in (4)(a) in (b), člen 15

Sodbi Sodišča z dne 12. marca 2014, O. & B. (C-456/12, EU:C:2014:135), in z dne 10. septembra 2019, Chenchooliah (C-94/18, EU:C:2019:693)

Navedene določbe nacionalnega prava

Vreemdelingenwet 2000 (zakon o tujcih iz leta 2000, v nadaljevanju: Vw 2000): člen 1(1), člen 8(e), člen 50(1) in (3), člen 59(1)(a), člen 61(1), člen 62(1), člen 63(1), člen 72(3), člen 106(1) in (2), ter člen 112.

Vreemdelingenbesluit 2000 (uredba o tujcih iz leta 2000): člani 8.7, 8.8, 8.11, 8.12 in 8.16

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka v glavni stvari

- 1 Tujec, FS, je od 9. novembra 2017 prijavljen na Nizozemskem. Med bivanjem na Nizozemskem ga je policija večkrat obravnavala zaradi različnih kaznivih dejanj. Poleg tega je Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (državni sekretar za pravosodje in varnost, v nadaljevanju: državni sekretar) z odločbo z dne 1. junija 2018 odločil, da FS ne izpolnjuje več pogojev iz člena 7 Direktive 2004/38 za zakonito prebivanje za več kot tri mesece.
- 2 Državni sekretar je po pritožbi tujca z odločbo z dne 25. septembra 2017 potrdil odločbo z dne 1. junija 2018, določil rok štirih tednov za prostovoljni odhod in določil, da je mogoče tujca odstraniti, če ne bo upošteval tega roka.
- 3 FS je poudaril, da je Nizozemsko vsekakor zapustil pred 23. oktobrom 2018 ali na ta dan, ker je bil tega dne prijeto v Nemčiji zaradi suma storitve kaznivega dejanja tatvine v trgovini.
- 4 Prav tako je navedel, da je 21. novembra 2018 ponovno vstopil na Nizozemsko, saj je bil 23. novembra 2018 vabljen, naj se zglozi pred sodiščem. Na Nizozemskem je bil prijeto 22. novembra 2018 zaradi suma storitve kaznivega dejanja, 23. novembra 2018 pa je državni sekretar zanj odredil pridržanje. To pridržanje na podlagi člena 59(1)(a) Vw 2000 se odredi zoper tujce, ki nezakonito prebivajo na Nizozemskem, s ciljem odstranitve teh tujcev v njihovo izvorno državo, v primeru FS na Poljsko.
- 5 Po mnenju državnega sekretarja je bilo pridržanje potrebno zaradi tveganja, da se bo FS izognil nadzoru ter da se bo izognil pripravam za odstranitev oziroma jih oviral.
- 6 FS je zoper ukrep pridržanja vložil tožbo, ki jo je rechtbank Den Haag, zittingsplaats Groningen (sodišče v Haagu, kraj zasedanja v Groningenu, Nizozemska), zavrnilo kot neutemeljeno.
- 7 Po mnenju rechtbank (sodišče) je državni sekretar odločbo z dne 23. novembra 2018 pravilno utemeljil s tem, da je bila FS predhodno vročena odločba, iz katere je bilo razvidno, da mora zapustiti Nizozemsko, pa tega sam v določenem roku ni storil. Ni bilo ugotovljeno, da je FS zapusti Nizozemsko, s čimer je bila upravičena domneva o tveganju, navedena v točki 5. Prav tako je bil s sodbo zavrnjen odškodninski zahtevek. FS je vložil zoper to sodbo pritožbo.
- 8 FS je 18. decembra 2018 vložil ugovor zoper načrtovano odstranitev na Poljsko in od sodnika, pristojnega za izdajo začasne odredbe, pri rechtbank Den Haag (sodišče v Haagu) poskušal doseči, da prepove to odstranitev. Temu predlogu je bilo ugodeno.

- 9 Ker je bila na podlagi te odločbe odstranitev na Poljsko prepovedana, je državni sekretar 20. decembra 2018 razveljavil ukrep pridržanja, ki je bil uveden zoper tujca. Po tem datumu je bil FS prijet še dvakrat.

Bistvene trditve strank v postopku v glavni stvari

- 10 FS ugovarja, da je rechtbank (sodišče) sodbo z dne 7. decembra 2018 neustrezno obrazložilo, ker je poudaril, da je Nizozemsko zapustil v štiritedenskem roku za prostovoljni odhod, ki mu ga je določil državni sekretar. Iz tega po mnenju FS izhaja, da je bil neupravičeno pridržan, saj je na podlagi člena 6 te direktive spet pridobil pravico do prebivanja na Nizozemskem.
- 11 Državni sekretar navaja, da je tujec res poudaril, da je v roku, določenem z odločbo z dne 25. septembra 2018, zapustil Nizozemsko. To pa naj ne bi pomenilo, da z njegovim odhodom v Nemčijo pravne posledice te odločbe, med drugim dolžnost zapustitve države, ne obstajajo več. Meni, da bi za to šlo le v primeru, če bi se FS v skladu s sodbo Sodišča z dne 12. marca 2014, O. & B. (C-456/12, EU:C:2014:135), na podlagi in ob spoštovanju zahtev iz člena 7(1) Direktive 2004/38 naselil v Nemčiji in torej v tej državi dejansko stalno prebival, tj. prebival več kot tri mesece. Vendar naj ne bi bilo tako. Po mnenju državnega sekretarja je mogoče zlorabo preprečiti le tako, da se po analogiji uporabi sodba O. & B. Sicer bi lahko tujec že s tem, da je v Nemčiji prebival en sam dan, izničil pravne posledice odločbe z dne 25. septembra 2018 ter spet zakonito ponovno vstopil na Nizozemsko in tam prebival.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

- 12 Na podlagi ustaljene nacionalne sodne prakse je mogoče preveriti, ali je FS v trenutku pridržanja na podlagi prava Unije imel deklaratorno pravico do prebivanja, zaradi česar je bilo njegovo pridržanje nezakonito in ima pravico do odškodnine.
- 13 Odločba z dne 25. septembra 2018 je odločba v smislu člena 15 Direktive 2004/38 (glej sodbo Sodišča z dne 10. septembra 2019, Chenchooliah (C-94/18, EU:C:2019:693, točke od 70 do 74), izdana pa je bila iz razlogov, ki niso razlogi javnega reda, javne varnosti ali javnega zdravja. V tej odločbi je naložena obveznost zapustitve države z grožnjo odstranitve, če FS po izteku roka, določenega za odhod, ne bi zapustil države.
- 14 Člen 15 Direktive 2004/38 ne določa, ali je odločba o odstranitvi izpolnjena in nima več pravnih posledic od trenutka, ko državljani Unije odide iz države ali je iz nje odstranjen. Postavlja se vprašanje, ali pravne posledice te odločbe veljajo določeno obdobje, kot zatrjuje državni sekretar.
- 15 Odgovor na to vprašanje je pomemben za ugotovitev, od kdaj sme FS ponovno vstopiti v državo članico gostiteljico, potem ko je iz nje odšel ali bil iz nje

odstranjen. Obstajata dva scenarija, namreč scenarij, da je s tem, da tujec prostovoljno odide iz države ali je iz nje odstranjen, odločba izpolnjena, nakar nima več pravnih posledic, in scenarij, da ima odločba pravne posledice tudi še po prostovoljnem odhodu ali odstranitvi.

- 16 Po **prvem** scenariju, po katerem je FS z dokazanim prostovoljnim odhodom iz države članice gostiteljice izpolnil odločbo, nakar odločba nima več pravnih posledic, lahko FR isti dan, ko je zapustil ozemlje države članice gostiteljice, spet vstopi v to državo članico gostiteljico in tam prebiva.
- 17 V skladu s tem scenarijem namreč odločba o odstranitvi iz člena 15 Direktive 2004/38 ne vpliva na pravico tujca iz člena 5 te direktive, da (ponovno) vstopi na ozemlje te države članice gostiteljice. Ker pravice iz člena 5 ni mogoče obravnavati ločeno od pravice iz člena 6 do prebivanja do treh mesecev na ozemlju države članice, odločba o odstranitvi, ki jo izda država članica gostiteljica, prav tako ne vpliva na to zadnjo pravico.
- 18 FS je poudaril, da je 23. oktobra 2018, torej v roku, določenem za odhod, prebival v Nemčiji, zaradi česar je v skladu s tem scenarijem na ta datum ali po njem na podlagi člena 5 Direktive 2004/38 imel pravico, da ponovno vstopi na Nizozemsko. Po vstopu je spet zakonito prebival na podlagi člena 6 Direktive 2004/38, tako da je bilo 23. novembra 2018 neupravičeno pridržan.
- 19 Po **drugem** scenariju ima odločba o odstranitvi v smislu člena 15 Direktive 2004/38 po prostovoljnem odhodu ali odstranitvi še naprej pravne posledice do trenutka, ko je ta tujec stalno prebival na ozemlju lastne države članice ali države članice, ki ni država članica gostiteljica, ki je izdala to odločbo. Če se po analogiji uporabi sodba O. & B. (C-456/12, EU:C:2014:135), je stalno prebivanje v vsakem primeru enako bivanju za več kot tri mesece.
- 20 Odločba o odstranitvi ima pravne posledice za pravice iz člena 5 Direktive 2004/38. Teh pravic ni mogoče uveljavljati najmanj tri mesece po prostovoljnem odhodu ali odstranitvi proti državi članici gostiteljici, ki je izdala odločbo o odstranitvi.
- 21 V tem primeru bi smel FS po analogiji s sodbo O. & B. (C-456/12, EU:C:2014:135), ponovno vstopiti na Nizozemsko šele 23. januarja 2019, tako da 23. novembra 2018 njegovo prebivanje na Nizozemskem ni bilo zakonito. Pridržanje je bilo v tem primeru zakonito.
- 22 Po mnenju predložitvenega sodišča ne obstaja nedvoumen odgovor na vprašanje, kdaj je izpolnjena odločba o odstranitvi iz člena 15 Direktive 2004/38 in nima več pravnih posledic. Odgovora ni mogoče izpeljati iz člena 15 samega ali sistematike te direktive.
- 23 Po eni strani je mogoče trditi, da iz člena 15(3) Direktive 2004/38 izhaja, da država članica z odločbo o odstranitvi ne sme prisiliti državljana Unije k temu, da po prostovoljnem odhodu oziroma odstranitvi ostane zunaj ozemlja te države

članice več kot tri mesece. Če je drugače, je odločba o odstranitvi dejansko skoraj enaka prepovedi vstopa tujca v državo članico, ki je izdala to odločbo. To je v nasprotju s členom 15(3) Direktive 2004/38 (glej tudi sodbo Chenchooliah, C-94/18, EU:C:2019:693, točka 88).

- 24 Po drugi strani je mogoče trditi, da se z odstranitvijo načeloma sledi cilju, da oseba, ki se odstrani, neko obdobje prebiva zunaj ozemlja države članice, ki je izdala odločbo o odstranitvi. Ta pogoj ni izpolnjen, če sme državljan Unije na isti dan, ko je zapustil državo članico gostiteljico, oziroma je bil iz njenega ozemlja odstranjen, spet vstopiti na podlagi člena 5 Direktive 2004/38 in tam prebivati na podlagi člena 6 te direktive. S tem se postavlja vprašanje, kakšen je potem smisel odločbe o odstranitvi iz člena 15 Direktive 2004/38.